

โครงการวิจัยเรื่องการจัดระบบปลูกผักพื้นบ้านเพื่อเศรษฐกิจชุมชน มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมและวิเคราะห์เทคโนโลยีการผลิตผักพื้นบ้านของชาวบ้าน แล้วปลูกทดสอบเทคโนโลยีที่รวบรวมได้ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ เพื่อหาเทคโนโลยีที่เหมาะสมต่อไป การรวบรวมและวิเคราะห์เทคโนโลยีการผลิตผักพื้นบ้าน คือ ผักปลั่ง ผักหวานบ้าน ชะอม สลิด ของเกษตรกรได้จากการสัมภาษณ์เกษตรกร ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี สระบุรี และอ่างทอง พบเกษตรกรที่ปลูกผักพื้นบ้านเป็นการค้า 85 ราย เป็นผู้ปลูกผักหวานบ้าน 50 ราย และปลูกสลิด 35 ราย ในจังหวัดสุพรรณบุรี และอ่างทอง ส่วนผักปลั่งไม่มีปลูกเป็นการค้า ร้อยละ 57.65 เป็นเกษตรกรในจังหวัดสุพรรณบุรี เกษตรกรส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา (51.76%) เกษตรกรปลูกผักหวานโดยเฉลี่ยรายละ 1.86 ไร่ ส่วนใหญ่เก็บพันธุ์ปลูกเอง ระยะเวลาเก็บเกี่ยวผักหวานอยู่ที่ 60 วัน การให้น้ำผักหวานเกษตรกรนิยมให้ทั้งปุ๋ยเคมีและปุ๋ยอินทรีย์ผสมกัน (80%) มีเพียงร้อยละ 2 เท่านั้นที่ใช้ปุ๋ยอินทรีย์อย่างเดียว การใช้สารกำจัดศัตรูพืชเกษตรกรใช้เพียงสารกำจัดวัชพืช และมีเกษตรกรที่ไม่ใช้สารเคมีเลยร้อยละ 10 เกษตรกรปลูกสลิดโดยเฉลี่ยรายละ 1.25 ไร่ โดยใช้พันธุ์ที่เก็บเองร้อยละ 91.4 สลิดให้ผลผลิตเมื่ออายุเฉลี่ย 138.28 วัน มีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ผสมกับปุ๋ยเคมีมากที่สุด ศัตรูพืชที่พบมากที่สุดคือเพลี้ยไฟลงทำลายดอก ทำให้ขายผลผลิตไม่ได้ราคา วิธีการป้องกันกำจัดเกษตรกรนิยมใช้สารเคมี จากการทดลองเพื่อศึกษาชนิดและปริมาณของแมลงศัตรูผักพื้นบ้าน ในระยะเวลา 20 สัปดาห์ พบว่าผักพื้นบ้านทั้ง 4 ชนิด มีแมลงศัตรูลงทำลายน้อยมากจนไม่ส่งผลเสียหายในทางเศรษฐกิจ โดยผักชะอมมีเพลี้ยแป้งและหนอนคืบ ผักสลิดมีเพียงด้วงเต่าแตง ผักปลั่งมีหนอนกระทู้ และผักหวานบ้านไม่มีแมลงศัตรูลงทำลายเลย จึงสามารถลดการใช้สารป้องกันกำจัดแมลงได้ การทดสอบผลผลิตของผักพื้นบ้านที่นำมาปลูกในมหาวิทยาลัยโดยมีรูปแบบการดูแลรักษาที่แตกต่างกันพบว่าผลผลิตของผักพื้นบ้านที่มีการใช้สารเคมีเกษตรกรอย่างปลอดภัย และผลผลิตของผักพื้นบ้านที่มีการผลิตแบบเกษตรอินทรีย์ ผักทั้ง 4 ชนิด ให้ผลผลิตที่มีแนวโน้มใกล้เคียงกัน การผลิตผักปลั่ง ผักชะอมและผักสลิดโดยการปลูกกลางแจ้งไม่มีร่มเงาให้ผลผลิตไม่แตกต่างจากการผลิตโดยการพรางแสงและได้ร่มเงาไม่ใหญ่ การปลูกผักหวานภายใต้ตาข่ายพรางแสงจะช่วยลดความเสียหายของผลผลิตในช่วงฤดูร้อนได้

The management of local vegetable growing system for community economic research project have the object that to gather and analyze the farmer technology for growing local vegetable and trial technology in university for the best practice. The samples of local vegetable to study are *Acacia Pennata* (L.) (Cha-om), *Telosma minor* Craib (Cowpis Creeper ; Puk Sa Lid), *Basella alba* (Malabar nightshade ; Puk Pung) and *Sauropus androgynus* Merr. (Puk – Wan). The result was 85% of farmer live in Ayutthaya Supanbury Sarabury and Angthong grown vegetable for sale and 50% of them growing Puk–Wan and 35% growing Cowpis Creeper. Malabar nightshade is not grown for sale. There are 57.65% of farmer are in Supanbury. The 51.76% of farmer graduated on primary school. They grow Puk–Wan average 1.86 rai per farmer, the harvesting period about 60 day. The 80% of farmer use organic and inorganic fertilizer to mix for Puk–Wan, only 2% used organic fertilizer. They use only herbicide to control pest and 10% not use anything. The farmer has grown Cowpis Creeper average 1.25 rai per farmer harvesting period about 138.25 day. The most of farmer use organic and inorganic fertilizer mixed for Cowpis Creeper. They use only herbicide to control pest and 10% not use anything. The most of insect pest are thrips to destroy the flower, they control by chemical insecticide. The study on insect pests species and their population of 4 Local vegetables at Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi Huntra Center and survey on filed crop at Ayutthaya, Saraburi and Angtong. The result were found a few local vegetable insect pests. In *Acacia pennata*(L.) found striped mealybug and cabbage looper ,*Telosma minor* Craib found only cucurbit beetle , *Basella alba* found common cutworm and *Sauropus androgynus* Merr didn't found any insect pests. The insect pests that found were non-economic threshold. In farmer filed crop were found a few insect pests as same as in the University. The yield products of 4 vegetable that grown by farmer practice compare with organic method are not difference. The yield of Puk–Wan under saran net was higher than other environmental in hot season.